

Tulkotāja pievienotā vērtība jauno tehnoloģiju un biznesa pasaulē

Seminārs "Tulkojam Eiropu. Tulkošana un uzņēmējdarbība"

2021.gada 11.novembrī

**Iveta Rancāne-Abarte,
Eiropas Komisijas Tulkošanas GD
Latviešu valodas departamenta 2. nodajas vadītāja**

Tulkošanas GD

Ap **2000** darbinieku (tulkošanā - 70%)

LV: 55 TRA, 10 AST, 1 SNE

46% Briselē

53% Luksemburgā

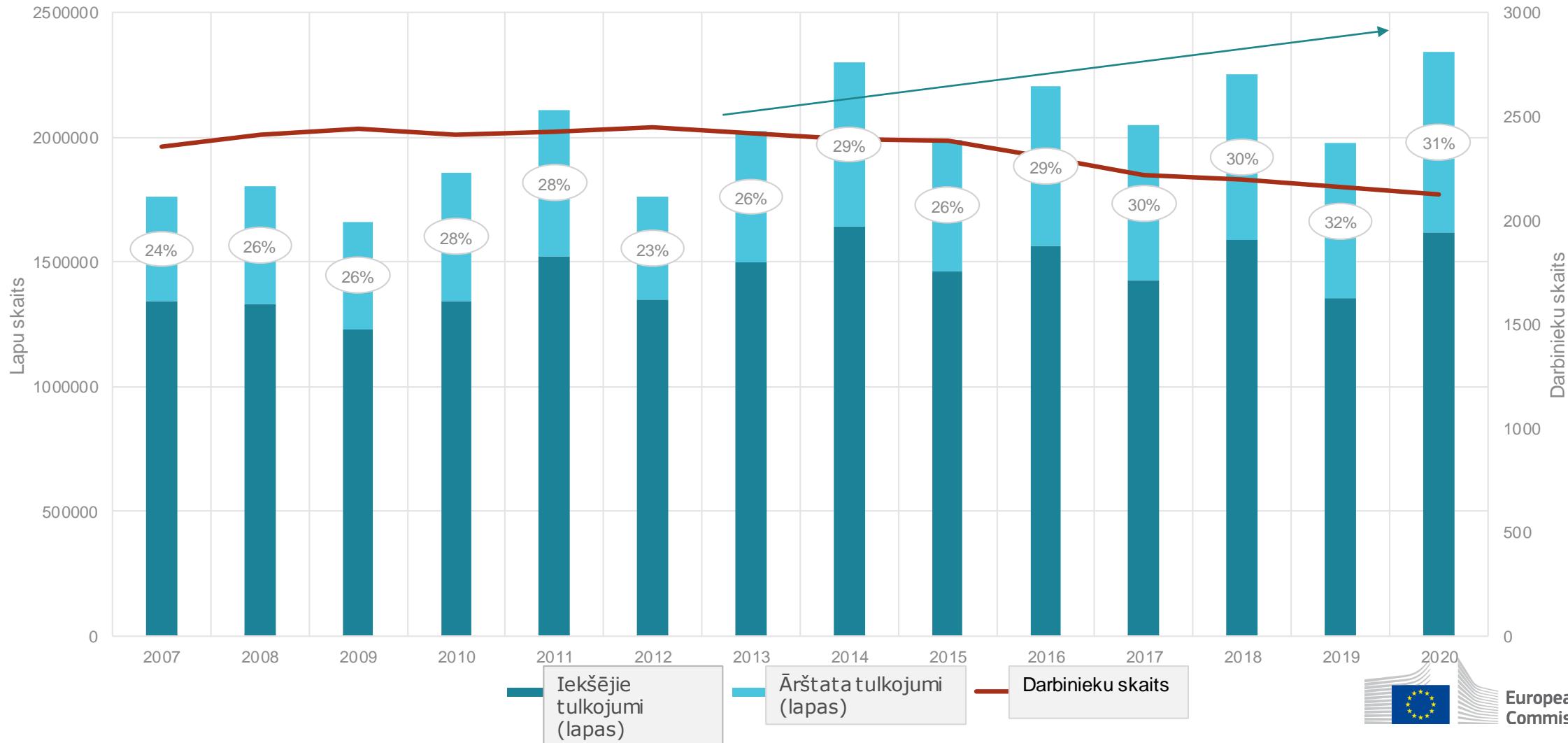

1% EK pārstāvniecībā
dalībvalstīs

DG TRANSLATION output 2020: 2.3 milj. pārtulkotu lapu – 2000 darbinieku

DGT pages produced 2007-2020: in-house/outsourced - staff

Izaicinājumi?

- «Doing more with less»
  - kā sasniegt maksimumu ar minimumu
    - resursu optimizācija, ārštata resursi
    - modernizēšana: tehnoloģijas, rīki, automatizācija, mašīntulkojums
- Pēctecība: kvalitāte/zināšanas /darbinieki

Ārštata resursu izmantošana – tendences DGT/LV

DGT	2012	2013 jan-okt	2017 jan-okt	2018	2019	2020	2021 jan-okt
Lpp.kopā	1 760 000	1 705 367	1 746 000 (2 028279)	2 254 876	1 976 964	2 346 013	2 327 737
Ārštata tulk.	24%	27%	30,6%	29,6%	31,5%	31%	36%

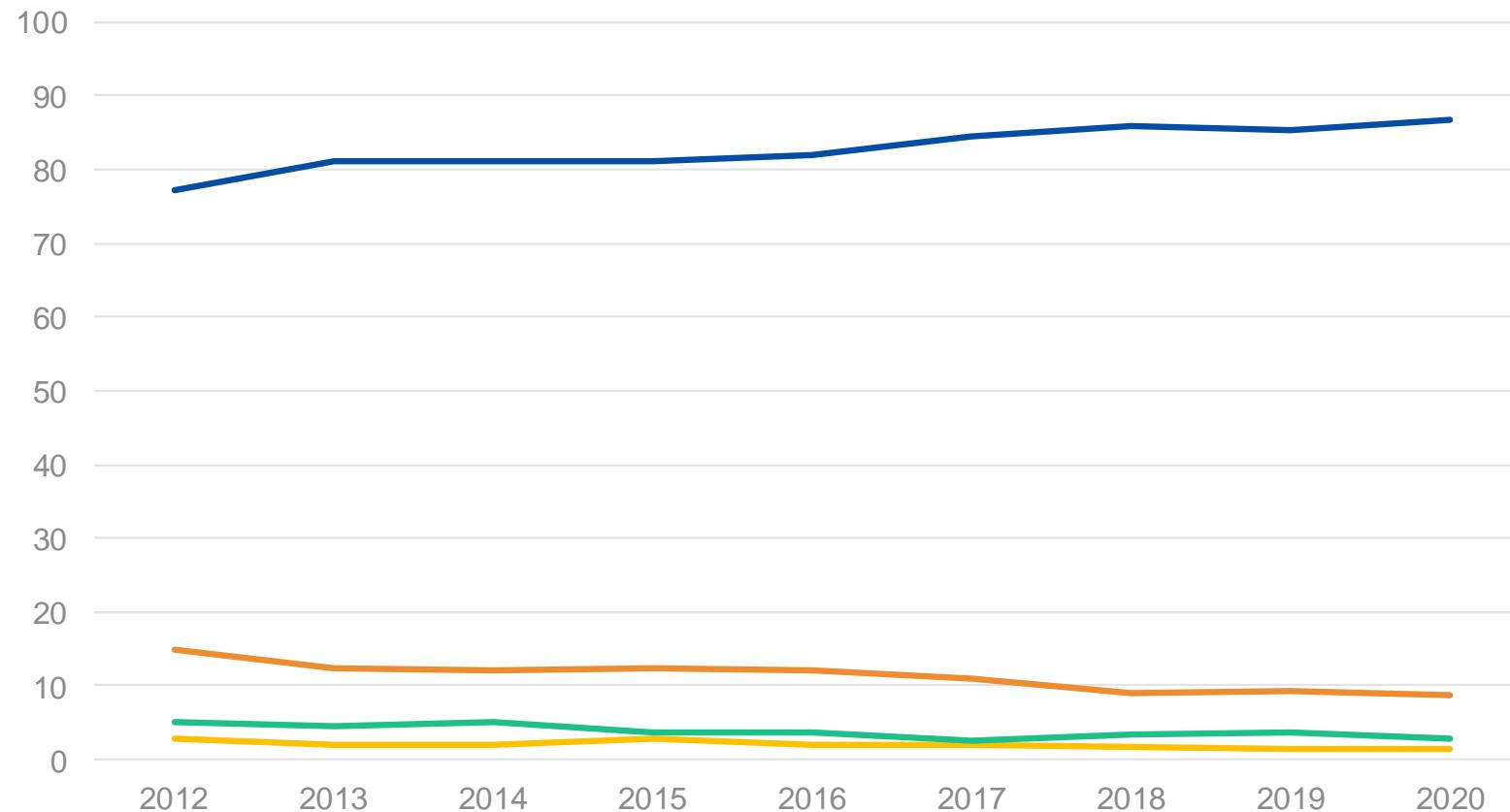
LV dept

Lpp.kopā	56 215	62 551	75 840	86727	73 572	92 023	92 061
Ārštata tulk.	19%	26%	33,6%	23 799 27,4% 2000 mēn	22 564 30,7% 1900 mēn	28 116 30,6% 2340 mēn	31 968 34,7% 3200 mēn

Ko tulko ārštata tulkotāji?

- Visdažādākos dokumentus ...
- ... IZNEMOT steidzamus, politiski sensitīvus vai konfidenciālus dokumentus
- noteiktus specializētus dokumentus, kad trūkst iekšējās kapacitātes
- citas (ne ES oficiālās) valodas
- īpašas vienošanās par tulkošanu

Dokumentu oriģinālvaloda 2020

angļu 84,38%

citas 11,02%
franču 2,58%
vācu 2,02%

Kā kļūt par līgumtulkotāju?

Iepirkuma konkurss - uzaicinājums iesniegt piedāvājumus

Līgumi uz max 4 gadiem

publicē:

- TED – tenders electronic daily
(ES «Oficiālā Vēstneša» papildinājums)
- EUROPA: ec.europa.eu/info/translation/tendering-contracts

Šobrīd: TRAD19 (2020. gada 1. jūlijs)

Tehnoloģiju pasaulē...

- Euramis – ES tulkošanas atmiņu repositorijs
- CATE – (*Computer Assisted Translation Environment*) – tulkošanas rīki, darba un sadarbības vide
- MT – mašīntulkošana
- OA – tulkošanas ārpakalpojumu automatizācija
- AI – mākslīgā intelekta / inovāciju laboratorija

eTranslation

- Komisijas izstrādāts mašīntulkošanas pakalpojums
- Visās 24 ES oficiālajās valodās + norvēģu, islandiešu, krievu, kīniešu, japāņu, turku, arābu valoda
- Bāze: neironu mašīntulkošanas tehnoloģija, ES dati
- Drošības un konfidencialitātes garantija
- 2020: 70 milj. lpp., 250 milj. pieprasījumu

Kas var izmantot eTranslation mašīntulkojumu?

- ES iestādes
- universitātes
- valsts pārvaldes iestādes
- ES mazie un vidējie uzņēmumi (MVU)
- integrēts vairāk nekā 94 ES platformās

Errare humanum est

- LV kvalitāte
- oriģinālteksta kvalitāte
- saziņa
- pēcredīgēšana, MT kļūdas, cilvēka kļūdas, kļūdu labojumi
- kondifencialitāte
- pēctecība
- ierobežojumi

Vai tulkošana ir tikai tulkošana?

- ES tiesību aktu izstrāde 24 valodās
- Komisijas izstrādātu vai Komisijai adresētu likumdošanas, korespondences un citu tekstu tulkošana
- komunikācija ar sabiedrību
- informēšana, konsultēšana, rediģēšana
- tehniskais atbalsts, terminoloģija, MT attīstība
- reprezentēšana, piem., VTS

Vai tulkotājs ir tikai tulkotājs?

- tulkotājs
- terminologs
- kvalitātes koordinators
- valodu tehnoloģiju koordinators
- valsts norīkotais eksperts
- stažieris
- DGT tulkotājs pārstāvniecībā

DGT piedavājums – produkti un pakalpojumi

Tulkošanas produkti

- pilna apjoma tulkojums
- *Web* tulkojumi
- eTranslation
- *Translation hotline*
- kopsavilkums (rakstisks, mutisks)
- konfidenciālu tekstu tulkošana
- oriģināltekstu rediģēšana

Tulkošanas pakalpojumi

- lingvistiska konsultācija
- *Web* rediģēšana un izstrāde
- kļūdu labojumi (*corrigenda*)
- līgumtulkojumi
- tulkojuma koordinators
- dežūrtulkojumi

Kvalitāte tulkošanā – ES konteksts

Likumdošana:

- Tulkotāji izstrādā 23 (no 24) vienlīdz autentiskas valodu versijas → daudzvalodu savstarpējā atbilstība
- 24 valodas – vienādas juridiskās sekas, vienota izpratne un piemērošana 27 tiesību sistēmās → precizitāte, uzticamība, skaidrība

Politikas dokumenti un komunikatīvie materiāli:

- Uzticamība, skaidrība, lasāmība, atbilstošs stils un izteiksme - reputācija

EK tulkotāja prasmju katalogs

- EN, LV + citas valodas
- specializācija (svešvaloda, latviešu valoda, tulkošana, tematiskās zināšanas, juridiskās zināšanas)
- IT prasmes
- komunikācija
- fleksibilitāte
- izturētspēja

DGT izvirzītie mērķi - 2021

- piedāvāt augstas kvalitātes tulkojumus
- iespējami pilnvērtīgi izmantot tehnoloģiju sniegtās iespējas
- pilnveidot resursu daudzveidību un elastību
- uzturēt darbinieku digitālo prasmju līmeni
- popularizēt tulkotāja profesiju
- Contribute to digitally fit Europe with eTranslation
- Palīdzēt Eiropai digitāli pielāgot eTranslation ☺

Pielikums

(papildmateriāls)

- TEF projekts
- Viestulkotāja shēma
- darba iespējas Komisijā/DGT
- komunikācijas kanāli

Translating Europe Project

Bringing together translation stakeholders in Europe

Translating Europe Forum yearly in Brussels

- 8th (online) edition 2021: “Collaboration in times of automation”
- recordings are available on our youtube channel –
<https://youtube.com/DGTranslation>

Visiting Translator Scheme (VTS)

- **WHAT:** For studying, teaching, translating, presenting DGT, networking
- **WHERE:** University, public institution, international organisation, private company in an EU country
- **HOW LONG:** 1-2 weeks
- **WHY:** Mutual interest, benefit and exchanges

Working in and with DG Translation

Job opportunities

- Temporary (as temporary agent or contract agent)
- Permanent (as Commission official)
- External contractor (freelance)
- Trainee

Eligibility criteria (all contract types)

You must be an
EU citizen

You must hold a full university degree in languages or another field (minimum BA)

No professional experience is required

Temporary agent (TA)

- Selection and recruitment by individual EU institutions and agencies, either with or without support from EPSO
- Eligibility criteria and language requirements specified in the notice of the selection
- Various types of contract: up to 3 years; up to 4 years, renewable once for maximum 2 years
- List of successful candidates is valid for 2 years and may be extended

Contract agent (CA)

- Selection via CAST (= Contract Agent Selection Tool)
- Various profiles available, including translator and proofreader
- Candidate registers in database searchable by recruiting units
- Recruiting unit shortlists candidates for testing
- Tests: computer-based multiple-choice questions, translation test
- Initial contract, usually of 1 year, renewable up to 6 years, according to the need of the service

Permanent official: open competition process

Create an EPSO account and apply online

Computer-based pre-selection tests in L1
+ language competency tests in L2 and L3

Translation tests L2 -> L1
and L3 -> L1

Assessment centre

Publication of selection procedures

- EPSO (European Personnel Selection Office) website
eu-careers.eu
- Official Journal of the European Union (C edition)
- **ec.europa.eu/info/jobs-european-commission_en**

Traineeships (BlueBook)

- Duration: 5 months
- Two rounds per year, starting in March and October
- For university graduates only
- For EU citizens – but a limited number for non-EU nationals
- Competence: able to translate from two EU languages into your main language
- Monthly grant
- Info: ec.europa.eu/stages/

Other required skills (all contract types)

Translator profile and skills needed:

- ec.europa.eu/info/jobs-european-commission/working-eu/translator-profile
- epso.europa.eu/career-profiles/languages

DGT is interested in people with a degree in languages or translation, but other degrees and profiles welcome

Web and social media

ec.europa.eu/info/departments/translation

facebook.com/TranslatingForEurope

facebook.com/translatores #JuvenesTranslatores

[@translatores](https://twitter.com/translatores)

instagram.com/translatingforeurope

youtube.com/DGTranslation

#EDLangs #TranslatingEurope #2021TEF #eTranslation
#EMTnet #xl8

Mockrát děkujeme!
Σας ευχαριστούμε πολύ!
Muito obrigado! Go raibh maith agaibh!
Vielen Dank!
Nuoširdžiai dėkojame!
Благодаря!
Merci beaucoup !
Ďakujeme vám veľmi pekne!
sur tänus!
Tack så mycket!
Mange tak!

Multumesc!

Najlepša hvala!
Thank you!

Hartelijk dank!
Nirringrazzjawk ħafna!
¡Muchas gracias!

Liels paldies!

Hvala lijepa!

Dziękujemy za uwagę!

Mange tak!

Kiitos!

Copyright

© European Union 2020

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](#) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

Slide 23: Photo, source: [freepik.com](#); Slide 24: Vector icon, source: [freepik.com](#); Slide 27: Vector icon, source: [freepik.com](#)